

завдань, щодо вироблення організаційних підходів для покращення контролю за стандартами додержання режиму секретності, охороні державної таємниці в умовах імовірності захоплення установи, ліквідації та відкриттю РСО, тощо.

Список бібліографічних посилань

1. Про державну таємницю : закон України від 21.01.1994 № 3855-ХІІ // База даних (БД) «Законодавство України» / Верховна Рада (ВР) України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3855-12> (дата звернення: 22.04.2019).

2. Ботвінкін О. Система охорони державної таємниці в Україні. Історичний аспект. *Правове, нормативне та метрологічне забезпечення системи захисту інформації в Україні*. 2006. № 13 (2). С. 83–88.

3. Про утворення міжрегіонального територіального органу Міністерства юстиції з питань виконання кримінальних покарань : постанова Кабінету Міністрів України від 13.09.2017 № 709 // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/709-2017-п> (дата звернення: 22.04.2019).

4. Деякі питання оптимізації діяльності центральних органів виконавчої влади системи юстиції : постанова Кабінету Міністрів України від 18.05.2016 № 343 // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/343-2016-п> (дата звернення: 22.04.2019).

Одержано 25.04.2019

★

УДК 347.23

Валерія Михайлівна Джафарова,

аспірант Харківського національного університету внутрішніх справ

МОМЕНТ ВИНИКНЕННЯ ПРАВА ВЛАСНОСТІ

Для встановлення змісту та обсягу майнових прав, форми та способу захисту порушених прав важливо правильно визначити момент виникнення в особи права власності. Із цим пов'язані й інші правові та неправові наслідки: ризик випадкової загибелі речі або її випадкового псування тощо. У ЦК уточнені правила про визначення моменту виникнення права власності щодо випадків переходу майна від однієї особи до іншої за договорами: розширилося коло випадків обов'язкового нотаріального посвідчення правочинів із наступною їх реєстрацією у державних органах та

законодавчого визначення моменту виникнення права власності; упорядковані розбіжності між визначенням моменту виникнення права власності на окремі об'єкти цивільних прав, нерухомість, зокрема земельні ділянки, цінні папери тощо; уточнено момент виникнення права власності залежно від підстав його набуття та правового режиму об'єкта права власності.

Згідно зі ст. 334 ЦК право власності у набувача майна за договором виникає з моменту передання майна, якщо інше не встановлено договором або законом. Переданням майна вважається вручення його набувачеві або перевізникові, організації зв'язку тощо для відправлення, пересилання набувачеві майна, відчуженого без зобов'язання доставки. До передання майна прирівнюється вручення коносаменту або іншого товарно-розпорядчого документа на майно. Право власності на майно за договором, який підлягає нотаріальному посвідченню, виникає у набувача з моменту такого посвідчення або з моменту набрання законної сили рішенням суду про визнання договору, не посвідченого нотаріально, дійсним.

Якщо договір про відчуження майна підлягає державній реєстрації, право власності у набувача виникає з моменту такої реєстрації. У зв'язку з цим слід вказати на необхідність створення в Україні такої моделі реєстрації речових прав, яка здатна гарантувати власнику або користувачу нерухомого майна захист їх законних прав та інтересів. Відповідно необхідно: проаналізувати досвід та форми реєстрації світових систем та вибудувати власну модель, яка буде поєднувати вимоги сьогодення в економічному та правовому просторі та національні інтереси; знайти баланс між прозорістю та відкритістю доступу до інформації яка міститься в системі реєстрації речових прав та можливістю створення умов для відповідного захисту прав законного власника та користувача об'єктів нерухомого майна, як інструменту антирейдерських засобів; спробувати створити новий правовий режим регулювання правовідносин між суб'єктами реєстрації речового права та громадянами-режим партнерським відносин. Тобто, побудова такої системи, яка зможе гарантувати власнику, володільцю або користувачу захист прав на нерухоме майно. У цьому контексті особливу значущість для української нормотворчої і правозастосовчої практики, а також для цивільно-правової науки набуває зарубіжний досвід

реєстрації речових прав на нерухомість, узагальнення тих способів вирішення практичних питань, які потрібні для забезпечення надійності посвідчення законності вимог учасників ринку нерухомості на її об'єкти. Особливості такого досвіду в країнах системи загального права становлять собою інтерес для вітчизняних компаративістів у світлі тих процесів освоєння окремих правових конструкцій і цілих інститутів зарубіжного права, які характеризують формування правової системи в сучасній Україні. Слід особливо підкреслити ту обставину, що саме в практиці країн загального права, передусім, Англії та США, найгостріше проявилися проблеми, пов'язані із забезпеченням достовірності записів, що ведуться при реєстрації речових прав на нерухомість, з одного боку, що саме між сучасними підходами до такої реєстрації в Англії та США існує дуже значима розбіжність. Слід використати зарубіжний досвід з приводу державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та впровадження його в законодавство України.

Нині в науці цивільного права слід проаналізувати також досвід надання відповідної інформації за зверненнями особи, оскільки отримання такої інформації виконувало б функцію превентивного захисту свого майнового права. Натомість наявність відкритого доступу до відомостей про об'єкти нерухомості та запровадження принципів відкритості та загальнодоступності інформації про зареєстровані права, що міститься у Державному реєстрі прав; запровадження принципу екстериторіальності та можливості скасування правовстановлюючих документів слід розглядати як певні інструменти до недопущення зловживань з боку недобросовісних суб'єктів державної реєстрації речових прав на нерухоме майно. Ще одним напрямком дослідження є вивчення правового статусу суб'єктів реєстраційної діяльності, встановлення їх правового положення.

Необхідність проаналізувати наявність широкого спектру видів суб'єктів (нотаріуси, акредитовані суб'єкти, та виконавчі органи, сільських, селищних та міських рад). Іншим напрямком дослідження є вивчення способів захисту речових прав, встановлення різниці між захистом прав та охороною прав та низки сукупності цивільно-правових норм, які забезпечують нормальний розвиток відповідних відносин.

Право власності на окремі види майна обов'язково має підтверджуватися відповідними правовстановлюючими документами. Так, відповідно до глави 2 розділу II Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 22.02.2012 р., право власності на житловий будинок, квартиру, дачу, садовий будинок, гараж, інші будівлі і споруди, що відчужуються, може бути підтверджено, зокрема, одним з таких документів або їх дублікатів: нотаріально посвідченим договором купівлі-продажу, пожертви, довічного утримання (догляду), ренти, дарування, міни, спадковим договором; свідоцтвом про придбання арештованого нерухомого майна з публічних торгів (аукціонів); свідоцтвом про придбання заставленого майна на аукціоні (публічних торгах); свідоцтвом про право власності на об'єкти нерухомого майна; свідоцтвом про право на спадщину; свідоцтвом про право власності на частку в спільному майні подружжя; договором про поділ спадкового майна; договором про припинення права на утримання за умови набуття права на нерухоме майно; договором про припинення права на аліменти для дитини у зв'язку з передачею права власності на нерухоме майно; договором про виділення частки в натурі (поділ); іпотечним договором, договором про задоволення вимог іпотекодержателя, якщо умовами таких договорів передбачено передачу іпотекодержателю права власності на предмет іпотеки; рішенням суду; договором купівлі-продажу, зареєстрованим на біржі, укладеним відповідно до вимог законодавства, за наявності відмітки на ньому про реєстрацію відповідних прав тощо. Право довірчої власності підтверджується договором управління майном. Право власності на земельну ділянку посвідчується державним актом на право власності на земельну ділянку, свідоцтвом про право власності на нерухоме майно, а на земельну ділянку, набуту у власність із земель приватної власності без змін її меж, цільового призначення, посвідчується цивільно-правовою угодою щодо відчуження земельної ділянки, укладеною в порядку, встановленому законом, у разі набуття права власності на земельну ділянку за такою угодою; свідоцтвом про право на спадщину. Право власності на земельну частку (пай) фізичних осіб, евакуйованих із зони відчуження, які відселені із зони безумовного (обов'язкового) або зони гарантованого добровільного відселення,

а також фізичних осіб, що самостійно переселилися з територій, які зазнали радіоактивного забруднення і які на момент евакуації, відселення або самостійного переселення були членами колективних або інших сільськогосподарських підприємств, а також пенсіонерів з їх числа, які проживають у сільській місцевості, може бути підтверджене трудовою книжкою члена колективного або іншого сільськогосподарського підприємства чи нотаріально засвідченим витягом з неї за наявності в ній відповідного запису.

Одержано 22.04.2019

★

УДК 351.743

Катерина Михайлівна Довбаш,

слухач магістратури факультету № 3

Харківського національного університету внутрішніх справ

ГРОМАДСЬКИЙ КОНТРОЛЬ ЗА ЗАКОННІСТЮ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ПОЛІЦІЇ

Громадський контроль за діяльністю органів Національної поліції є важливим у будь-якому суспільстві, а особливо в час коли країна проходить перезавантаження, реформування Національної поліції. Для запровадження реформи Національної поліції відбулися події, які показали громадянам, що потрібно виходити на новий рівень захисту своїх прав і свобод, профілактики правопорушенням, протидії злочинності.

Розділом восьмим Закону України «Про Національну поліцію» передбачений громадський контроль поліції, який визначається обов'язком Національної поліції України щодо підготовки звіту про поліцейську діяльність, який готується раз на рік та публікується на офіційних веб-порталах органів поліції. Щорічний звіт про діяльність поліції повинен містити аналіз ситуації зі злочинністю в країні чи регіоні відповідно, інформацію про заходи, які вживалися поліцією, та результати цих заходів, а також інформацію про виконання пріоритетів, поставлених перед поліцією та територіальними органами поліції відповідними поліцейськими комісіями. Керівники зобов'язані регулярно оприлюднювати статистичні та аналітичні дані про вжиті заходи щодо виявлення, запобігання та припинення порушень публічного порядку на офі-